

**Матеріали XV міжнародної науково-практичної конференції
«Дослідження із суспільних наук у 2018 році»**

м. Краматорськ
16 лютого 2018 року

**Материалы XV международной научно-практической конференции
«Исследование по общественным наукам в 2018 году»**

г. Краматорск
16 февраля 2018 года

**Proceedings of XV International scientific conference
“Research in social sciences in 2018”**

Kramatorsk
Feb 16th, 2018

ББК 60.5+74+80+87.3+88.3
УДК 001+101+159.9+37+316+801
М34

М34 Матеріали XV міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження із суспільних наук у 2018 році». – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. – 192 с.

Збірник матеріалів матеріалів XV міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження із суспільних наук у 2018 році». Представлені результати робіт з широкого кола гуманітарних дисциплін.

Роботи подаються мовою оригіналу. Відповідальність за зміст робіт несуть автори та наукові керівники.

ББК 60.5+74+80+87.3+88.3
УДК 001+101+159.9+37+316+801

Наукова ініціатива «Універсум»
84301, а/с 65, м. Краматорськ, Україна
Тел.: +380671187401
E-mail: mail@iscience.me
Web: www.iscience.me

© Автори робіт, 2017
© Наукова ініціатива «Універсум», 2017
© ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017

Зміст

СЕКЦІЯ 1. Педагогіка

<i>Bagriy M.A., Skidanchuk O.M.</i> ARTISTIC-SIGNIFICANT DIMENSIONS IN THE CREATIVITY OF THE POCKET TRIYA	6
<i>Feklistova I.S., Tsyppin Y.A., Pakulin S.L.</i> APPLICATION OF DISTANCE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN A MODERN UNIVERSITY	10
<i>Hlavatska T.V.</i> ANALYSIS OF FOREIGN EXPERIENCE OF PATRIOTIC EDUCATION OF CHILDREN OF PRESCHOOL AGE AND POSSIBILITIES OF ITS ADAPTATION IN MODERN UKRAINE	13
<i>Horodnychi O.V.</i> ANALYSIS OF MAIN APPROACHES TO THE DEFINITION OF THE CONCEPT «ASSERTIVENESS»	17
<i>Kondratyuk K.I., Poberezhna N.A.</i> HIGHER EDUCATION: PROSPECTS FOR DEVELOPMENT IN CONDITIONS OF INTEGRATION IN THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE	20
<i>Kozina A.I.</i> PROBLEMS OF LANGUAGE TRAINING OF STUDENTS OF ENGINEERING-PEDAGOGICS SPECIALITIES	23
<i>Kulyk A.</i> THE TRENDS OF BUSINESS EDUCATION DEVELOPMENT IN UKRAINE	26
<i>Lapteikina A.D.</i> ROLE – PLAYING IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE	28
<i>Melkumova T.V.</i> STUDY OF ABBREVIATION ON THE LESSONS OF UKRAINIAN AS FOREIGN LANGUAGE WITH FIRST COURSE'S STUDENTS	30
<i>Moskalyuk N.V.</i> THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES FOR PREPARING STUDENTS OF BIOLOGY	33
<i>Nikolaenko L.I.</i> THE USE OF MULTIMEDIA TECHNOLOGIES WORKING WITH 6- AND 7-YEAR-OLD CHILDREN TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF EDUCATIONAL PROCESS	35
<i>Opyr M.B.</i> VIRTUAL ENVIRONMENT IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING	39
<i>Ostrianko T.S.</i> THE ESSENCE AND SPECIFICITY OF PATERNITY IN FAMILIES RAISING A CHILD WITH AN AUTISM SPECTRUM DISORDERS	42
<i>Pakulina H.S., Pakulina A.A.</i> IMPROVING THE QUALITY OF EDUCATION AND THE FORMATION OF A HIGH-CLASS PROFESSIONAL IN ECONOMICS AT THE UNIVERSITY	45
<i>Pasichna O.V.</i> THE SYSTEM OF WORK ON LEARNING INDEFINITE-PERSONAL SENTENCES DURING EXPLORATORY READING IN THE UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE COURSE	49
<i>Petrenko V.O.</i> THE MODERN PEDAGOGICAL CONCEPT OF THE NOTION "INTERACTION"	52
<i>Safronova I.V.</i> THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCIES OF COLLEGE STUDENTS IN THE FRAMEWORK OF THE WORLD CHAMPIONSHIPS SCILLS RUSSIA	55
<i>Shmyrko O.S.</i> PROVISION OF PROFESSIONAL DIVERSITY OF CONTENT IN THE TRAINING OF THE FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS	58
<i>Simonenko N.O.</i> PRINCIPLES OF ORGANIZATION OF STUDENTS' SELF-DIRECTED WORK IN HIGHER MEDICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE USA	62
<i>Sobol T.V.</i> A METHOD OF IMPLEMENTATION OF A COMPETENT APPROACH TO THE SYSTEM OF HIGHER EDUCATION OF UKRAINE	65

THE MODERN PEDAGOGICAL CONCEPT OF THE NOTION "INTERACTION"

Viktorii Petrenko

PhD, Associate Professor

Department of Pedagogy and Foreign Philology

*Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics
Kharkiv, Ukraine*

ПОНЯТТЯ «ВЗАЄМОДІЯ» В СУЧАСНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОСТОРИ

Петренко Вікторія Олександрівна

к. пед. наук

доцент кафедри педагогіки та іноземної філології

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

м. Харків, Україна

Abstract. The scientists' approaches to the notion of "interaction" in psychological and pedagogical researches are analyzed. It has been found out that scientists investigate the following aspects of the phenomenon: the agents' positions of interaction, the agents' "activity", the interaction content, the communication content; interaction forms; forms of interaction agents' socio-psychological relations. The structure and classification of pedagogical interaction are considered.

Key words: professional interaction, intercultural interaction, pedagogical interaction, agent - agent interaction.

Анотація. Проаналізовано підходи науковців до поняття «взаємодія» в психолого-педагогічних дослідженнях. З'ясовано, що вчені досліджують такі аспекти феномена: суб'єктні позиції учасників, ступень «активності» учасників, змістовий компонент взаємодії, змістовий компонент спілкування; форми взаємодії; форми соціально-психологічних відносин учасників взаємодії. Розглянуто структуру та класифікацію педагогічної взаємодії.

Ключові слова: професійна взаємодія, міжкультурна взаємодія, педагогічна взаємодія, суб'єкт - суб'єктна взаємодія.

Аналіз психолого-педагогічних досліджень свідчить про багатозначність трактування поняття «взаємодія» серед науковців. Наведемо приклади визначення:

- професійна взаємодія: цілеспрямований, соціально зумовлений, динамічний процес безпосереднього або опосередкованого одночасного впливу суб'єктів один на одного в результаті виконання певної професійної діяльності, при спрямовуючій ролі суб'єкта, що володіє сукупністю теоретичної та практичної підготовки, метою якого є реалізація змісту професійної діяльності одного і задоволення потреб іншого [9]; складна система професійно-особистісних контактів, що спрямовані на співпрацю в команді однодумців, що дає можливості для розширення різноманітного ділового співробітництва з метою вироблення спільних продуктивних рішень; система взаємообумовлених дій суб'єктів професійної діяльності, що спрямовані на задоволення потреб одного з суб'єктів професійної взаємодії [7]; процес ділового спілкування суб'єктів в спільній професійній діяльності, що актуалізує когнітивну сферу (загальні й спеціальні знання, ціннісні орієнтації) і супроводжується формуванням партнерських відносин [3]; спілкування на взаємовигідній основі через переконання і побудову довірливих відносин з метою узгодженості дій і впливу на одного з суб'єктів професійної взаємодії [6];

- міжкультурна взаємодія: особий вид взаємовідносин, що будуються з представниками різних культур, а також взаємовплив і взаємозміни, що виникають в процесі цих відносин [4];

- мультикультурна взаємодія: продуктивний діалог і співробітництво з представниками інших культур і носіями інших мов, виконання соціальної ролі в професійній діяльності [1].

- педагогічна взаємодія: педагогічне спілкування (Ш. Амонашвілі, Г. Балл, О. Бодальов, В. Кан-Калик, О. Леонт'єв, І. Зимня та інші) або спілкування як механізм педагогічної взаємодії (Т. Яценко, М. Недвецька); особливий різновид педагогічної діяльності (К. Роджерс, Б. Джойс, Л. Тайлер та інші); істотна характеристика педагогічного процесу (В. Сластьонін); сукупність педагогічних ситуацій (І. Зязюн, І. Кривонос, Н. Тарасевич та інші); спосіб організації навчального процесу (Ю. Бабанський, О. Киричук, О. Кілініченко та інші); взаємна активність та взаємний вплив учасників навчального процесу (Н. Мосейчук, С. Смирнов, Є. Шиянов та інші) [Наведено за: 2].

Важливою характеристикою взаємодії є активність її учасників. За критерієм «ступінь активності» науковці В. Сітаров, В. Маралов розподіляють такі моделі міжособистісної взаємодії: монособ'єктні моделі взаємодії і полісуб'єктна особистісно-орієнтована модель взаємодії. Для монособ'єктних моделей є характерною активність одного з її учасників і відносна пасивність іншого. В монособ'єктній моделі типу «суб'єкт - об'єкт», активність одного з учасників (суб'єкт) спрямована на іншого учасника взаємодії (об'єкт): суб'єкт→об'єкт. Монособ'єктна модель взаємодії «об'єкт - суб'єкт» є моделлю зворотнього діалога: суб'єкт←об'єкт. Монособ'єктні моделі є лінійними. Полісуб'єктна (циклічна) модель взаємодії типу «суб'єкт - суб'єкт» є діалогом або подвійним монологом, в якій кожен з учасників є активним: суб'єкт ↔ суб'єкт. Перша і друга моделі взаємодії є деструктивними, якщо один з учасників взаємодії незадоволений характером відносин з іншим учасником, то така взаємодія є конфліктною, що призводить до соціально-психологічного відчуження її учасників. Полісуб'єктна модель взаємодії типу «суб'єкт - суб'єкт» є конструктивною, в якій кожен з учасників задовольняє свої інтереси. За спрямованістю обміну для діалогічної взаємодії характерним типом є суб'єкт - суб'єктні відносини [8].

За своєю структурою педагогічна взаємодія відповідає структурі спільної діяльності й складається з підготовчого етапу (планування, моделювання й організації майбутньої діяльності), етап управління або співуправління навчальною діяльністю студентів через створення відповідних педагогічних умов, етап оцінювання результатів педагогічної взаємодії.

Педагогічна взаємодія класифікується науковцями за такими основними критеріями: за формами організації навчальної діяльності: фронтальна, групова, парна, опосередкована тощо; за спрямованістю комунікативного впливу учасників взаємодії один на одного: лінійна – циклічна; за способом участі агентів навчального процесу в спілкуванні: монологічна - діалогічна; за характером впливу на міжособистісні відносини: конструктивна - деструктивна; за рівнем сформованості міжособистісних відносин: суперництво - співробітництво; за характером моделювання навчальної взаємодії: інформаційно-орієнтована (або споглядально - репродуктивна) - інтерактивна (або перетворювально-продуктивна) [Наведено за: 2].

Ефективність педагогічної взаємодії залежить від зовнішніх і внутрішніх умов. До зовнішніх умов належать об'єктивні обставини, а саме: соціальне середовище; зміст навчальної діяльності й умови її виконання; соціально-психологічні характеристики агентів педагогічної взаємодії тощо. Внутрішні провідні умови детермінуються міжособистими відносинами між агентами педагогічної взаємодії на які впливає стиль управління (демократичний, авторитарний, ліберальний).

Для суб'єкт-суб'єктних відносин в режимі «викладач - студент» є характерною зміна позиції педагога й зміна позиції студента. Отже, позиція педагога при здійсненні суб'єкт-суб'єктної взаємодії ґрунтується на визнанні особистості студента як головного суб'єкта навчально-виховної діяльності і передбачає: прояв ціннісного ставлення до особистості студента: орієнтація на особистість студента і на його позитивні особистісні якості;

позитивне ставлення до навчальної діяльності студента і його прагнення до самореалізації; реалізацію викладачем таких педагогічних ролей (функцій): педагог - співрозмовник: розширення інформованості учасників педагогічної взаємодії один про одного, проведення бесід, консультацій тощо; педагог - психотерапевт: прояв емпатії, що включає глибоке проникнення у внутрішній світ студента через співпереживання, співучасть; педагог - організатор: створення навчального середовища, що максимально наближене до майбутньої професійної діяльності студента, а також, в якому студент займає активну особистісну позицію в співробітництві з викладачем і студентами і може максимально розкритися як суб'єкт навчально-пізнавальної діяльності; підтримка і створення педагогічних умов для самоуправління студентом власною навчально-пізнавальною діяльністю; педагог - експерт: об'єктивна оцінка навчальної діяльності студента, що не залежить від особистісного ставлення педагога до студента; акмеологічну спрямованість професійної діяльності педагога на виховання в студентів професійно-важливих якостей і творчого ставлення до майбутньої професії [2,5].

Суб'єктна позиція студента у взаємодії із викладачем передбачає: самостійність, здатність до організації й управління власною навчально-пізнавальною діяльністю; активність; автономність; готовність до вибору як усвідомлення відповідальності за результати й наслідки своєї діяльності, поведінки; рефлексію; саморегуляцію.

Основою для розвитку суб'єкт-суб'єктних відносин в режимі «студент - студент» є інтерактивне навчання, для якого є характерною посилена педагогічна взаємодія, взаємовплив учасників педагогічного процесу. Інтерактивна педагогічна взаємодія спрямована на зміну моделей поведінки учасників, вдосконалення діяльності учасників педагогічного процесу.

Аналіз наведених дефініцій доводить, що багатоаспектність поняття «взаємодія» впливає на підходи до розуміння сутності наукового феномена.

Література:

1. Большакова А.С. Формирование профессионального интереса у студентов-филологов к мультикультурному взаимодействию : автореферат дис. ... кандидата педагогических наук : 13.00.08 / А.С. Большакова - Саратов. гос. ун-т им. Н.Г. Чернышевского, Саратов, 2012. - 23 с.
2. Гончар О.В. Педагогічна взаємодія учасників навчального процесу в системі вищої освіти України (історико-педагогічний аспект) [Текст]: монографія / О.В. Гончар. – Х. : ХНАДУ, 2011. – 432 с.
3. Дмитриченкова С.В. Формирование компетентности будущего специалиста в профессиональном взаимодействии: автореферат дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / - Саратов. гос. ун-т им. Н.Г. Чернышевского, Саратов, 2006. - 23 с.
4. Карпенко В.Н. Формирование опыта межкультурного взаимодействия у будущих специалистов социокультурной сферы : автореферат дис. ... кандидата педагогических наук : 13.00.08 / В.Н. Карпенко. - Краснодар. гос. ин-т культуры и искусств, Краснодар, 2011. - 24 с..
5. Коломійченко С.Ю. Підготовка майбутнього вчителя у вищих педагогічних навчальних закладах до організації фасилітаційного спілкування з учнями : Дис ... канд. пед. наук : 13.00.04 / С.Ю. Коломійченко; В.о. Харків. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди.– Харків : Б.в., 2010.– 22 с.
6. Полякова Е.Г. Подготовка студентов к профессиональному взаимодействию с потребителями туристических услуг (на примере бакалавров по направлению «Туризм») : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Е.Г. Полякова. – Ставрополь, 2012 – 25 с.
7. Радыгина Е.Г. Формирование готовности студентов к профессиональным взаимодействиям в сфере гостеприимства : автореферат дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Е.Г. Радыгина. - Ур. гос. пед. ун-т., Москва, 2011. - 24 с.

8. Ситаров В.А. Педагогика и психология ненасилия в образовательном процессе Текст. : учеб. пособие / В.А. Ситаров, В.Г. Маралов / под ред. В.А. Сластенина. М. : Академия, 2000. - 216 с.
9. Шигонська Н.В. Філософський, психологічний, соціологічний та педагогічний аспекти сутності категорії «професійна взаємодія» / Н.В. Шигонська // Вісник Житомир. держ. ун-ту. Серія : Педагогічні науки. – Житомир, 2012. – Вип. 42. – С. 160-164.

THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCIES OF COLLEGE STUDENTS IN THE FRAMEWORK OF THE WORLD CHAMPIONSHIPS SCILLS RUSSIA

Safronova Irina Vladimirovna

Teacher

of GOU SPO MO

«Moscow professional College of industry technology»

Solnechnogorsk, Russia

ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ СТУДЕНТОВ КОЛЛЕДЖА В РАМКАХ ПРОВЕДЕНИЯ ЧЕМПИОНАТОВ WORLD SCILLS RUSSIA

Сафронова Ирина Владимировна

Преподаватель

ГБПОУ МО

«Подмосковный профессиональный техникум отраслевых технологий»

Солнечногорск, Россия

Abstract: the article is devoted to practical issues of formation of professional competencies of College graduates in the framework of realization of strategy of innovative development of Russia.

Key words: competence, human resources, education.

Аннотация: статья посвящена практическим вопросам формирования качественных профессиональных компетенций выпускников колледжа в рамках реализации стратегии инновационного развития России.

Ключевые слова: компетенции, кадровый потенциал, образование.

Современному государству нужны специалисты творческие, креативные, способные к саморазвитию и инновационной деятельности. Решение этой задачи не может быть осуществлено только путем передачи знаний в готовом виде от преподавателя к обучающемуся, при этом студенту отведена роль пассивного потребителя знаний. Необходимо сформировать активную личность, способную видеть проблему, анализировать ее, найти пути ее решения, доказать правильность результата [5].

В настоящее время реформа образования охватила все его уровни, начиная от дошкольного и заканчивая высшим образованием. Важная роль в образовательном процессе отведена самостоятельной работе, которая должна стать не просто формой образовательного процесса, а лечь в его основу [6]. Для этого не достаточно прописывать ее объем в учебных планах, опираясь на государственный стандарт, преподавателю необходимо определить ее содержание с учетом индивидуальных особенностей обучающихся. Преподаватель должен довести до обучающихся задания по разным формам самостоятельной работы (доклад, реферат, тестовое задание, составление кроссворда и т.д.) по изучаемой теме, потом